

UMEÅ STUDENTKÅRS POLICY FÖR UTBILDNINGSPOLITISKA STÄLLNINGSTAGANDEN

Fastställd av kårfullmäktige den 16 februari 2016.

Om denna policy

Denna policy är fastställd för att ge förtroendevalda och anställda inom Umeå studentkår ett dokument att luta sig mot i frågor som rör det långsiktiga påverkansarbetet, och är svåra att mäta i en ettårig verksamhetsplan. Genom detta dokument fastställs organisationens ståndpunkter i utbildningsfrågor, vilket ska underlätta för förtroendevalda och anställda att skilja sina personliga åsikter från de ståndpunkter de företräder. När representanter för Umeå studentkår uttalar sig i egenskap av sin funktion ska det göras i linje med denna policy.

Innehåll

Umeå studentkårs policy för utbildningspolitiska ställningstaganden	1
Om denna policy	1
Värdegrundsfrågor.....	3
Studiesociala frågor	3
Bostäder	3
Trygghetssystem för studenter	4
Studenters ekonomi	4
Arbetsliv.....	4
Psykosocial arbetsmiljö	5
Studieavgifter	5
Breddad rekrytering.....	5
Billigare mat för studenter	6
Rättssäker examination.....	6
Kursplaner	6
Anonym bedömning av hemtentamina och andra skriftliga examinationsuppgifter	7
Digital salstentamen	9
Utbildningspraktiska frågor	9
Utbud på Universitetsbiblioteket.....	9
Sommarkurser.....	9
Studiemiljöfrågor	11
Lägg ner Akademiska Hus	11

Policy
Nils Persson
Kårordförande
2016-03-01

UMEÅ STUDENTKÅR
~ Studentfackligt arbete sedan 1959 ~

Värdegrundsfrågor

Umeå studentkår grundar sin verksamhet i uppfattningen att alla människor ska behandlas med största respekt, utan hänseende till kön eller könsidentitet, sexualitet, klassbakgrund, etnisk eller religiös tillhörighet, funktion eller ålder. Umeå studentkår tar följaktligen kraftfullt avstånd från alla former av förtryck och diskriminering med särskilt hänseende på ovannämnda aspekter.

Umeå studentkår anser vidare att ett större ansvar för klimatfrågor behöver tas. Därför måste studentkåren uppmärksamma studenter på klimat- och miljöfrågor och arbeta för en hållbar utveckling både inom vår egen organisation men också på campus i stort.

Umeå studentkår anser att de krav som Umeå universitet ställer vid upphandlingar är för låga med avseende på hållbarhet. Detta gäller framför allt vid upphandling av kaféer och administration.

Umeå studentkår anser att:

- Uttryck för bland annat, men inte begränsat till, funkofobi, åldersdiskriminering, kvinnofientlighet, homofobi, transfobi, klassförakt, rasism, främlingsfientlighet, samt antidemokratiska och fascistiska yttringar på Umeå universitetet är helt oacceptabla.
- Klimat- och miljöfrågor samt frågor om hållbar utveckling måste ges ett större utrymme på Umeå universitet.

Studiesociala frågor

I Umeå studentkårs uppdrag ingår att bland annat att bevaka och kontrollera Umeå universitets studenters studiemiljö, trygghetssystem, boendesituation och ekonomiska stöd. Umeå studentkår ska med andra ord tillse att studenternas studiesociala miljö och tillvaro är acceptabel och att deras tid vid universitetet ges de bästa tänkbara förutsättningarna.

Utifrån detta uppdrag finns det ett antal viktiga frågor för Umeå studentkår att ta ställning till. De frågor som följer ska ses som riktlinjer och utesluter inte att även övriga frågor drivs.

Bostäder

Dagens boendesituation för studenter är ohållbar. Umeå studentkår vet att det förekommer att studenter inte tackar ja till sin utbildning, hoppar av sin utbildning eller funderar på att hoppa av sin utbildning på grund av boendesituationen. De två senaste åren har dessutom Umeå kommun blivit rödlistad av Sveriges förenade studentkårers (SFS) nationella bostadsrapport.

Umeå studentkår anser att Umeå kommun gör otillräckliga satsningar på främst hyresrätter för målgruppen studenter och unga. Umeå studentkår upplever ett synsätt där studenter ses som andrahandsmedborgare alternativt att studietiden är tillfällig, vilket skulle rättfärdiga ett förkastligt boende under perioden. Detta måste upphöra och Umeå studentkår ska göra allt för att få diskussionen att ändra riktning.

Umeå studentkår ska verka för:

- En social och medveten bostadspolitik genom fler hyresrätter och upprustning av befintligt bestånd.

Trygghetssystem för studenter

Umeå studentkår anser att trygghetssystemen som finns idag har alltför många brister för att kunna klassas som fullgoda.

Bland annat måste sjukförsäkringen kopplas till studier, inte studiemedel. Studenter ska inte behöva ta studiemedel för att få rätt till sjukförsäkring. Är en student utan studiemedel i en vecka ”faller” den sjukpenninggrundande inkomsten bort, något som studenten kan ha arbetat in innan denne påbörjade sina studier.

Vidare är det problematiskt att det idag finns ett tolkningsutrymme om vad avbrutna studier egentligen innebär, vilket innebär problem och frågor om när en student är berättigad till sjukförsäkring. Umeå studentkår anser även att antalet karensdagar för studenter måste minskas avsevärt.

Umeå studentkår ska verka för:

- Att studenter omfattas fullt ut av de sociala trygghetssystemen. Frågan bör drivas genom SFS.

Studenters ekonomi

I dagens Sverige räknar vi med att en heltid är 40 arbetstimmar i veckan. För att studenterna ska kunna tillgodogöra sig den tiden behövs finansiellt stöd som täcker kostnaderna. Om detta inte finns blir studenten tvungna att jobba extra och på så vis antingen studera och arbeta sammanlagt mer än heltid, alternativt lägga färre timmar på sina studier och på så vis försämra kvaliteten på utbildningen. Att hamna i denna situation innebär även en ökad risk till psykisk och fysisk ohälsa.

Umeå studentkår anser att det är viktigt att i första hand höja bidragsdelen av studiemedlet och inte lånedelen. Lånedelen ska ju som antyds betalas tillbaka.

Umeå studentkår önskar även att det utförs en översyn av arbetet på CSN. De måste återigen börja acceptera de intyg som lärosätena tidigare utfärdat för att visa att studenterna klarat delar av kurser som inte är formella kursmoment. I dag har vi en situation som leder till att många studenter hamnar i kläm och blir utan försörjning på grund av CSN:s bristande administrativa rutiner.

Umeå studentkår ska:

- Bedriva påverkansarbete för att förbättra studenternas ekonomiska och sociala situation. Genom att bland annat verka för att bidragsdelen och lånedelen ska utgöra hälften var av studiemedlet.

Arbetsliv

Umeå studentkårs utgångspunkt är att det ska gå att leva på studiemedel. Därutöver är det positivt om möjligheten för arbete vid sidan av studierna finns, men detta ska vara ett frivilligt val och inte en förutsättning för att få ekonomin att gå ihop. Detta ska möjliggöras av arbetsmarknadens parter. När Umeå studentkår förmedlar arbeten ska goda villkor kunna garanteras.

Att Umeå kommun, och resten av Sverige, ska vara en attraktiv arbetsplats efter avslutade studier tycker Umeå studentkår bör vara en självklarhet. Därför ska kåren bedriva påverkansarbete för att

de internationella studenter som studerar vid Umeå universitet ska beviljas arbetstillstånd efter avslutade studier.

Umeå studentkår anser att:

- Det är av stor vikt att arbetsmarknadens parter möjliggör för kvalificerade extrajobb, till kollektivavtalsenliga löner.
- Internationella studenter och doktorander ska få arbetstillstånd i Sverige efter avslutad utbildning.

Psykosocial arbetsmiljö

Har studenterna en trygg ekonomisk situation, ett acceptabelt boende, innefattas av ett fungerande trygghetssystem och kan fokusera på sina studier och inte dessa frågor så kommer mest troligt även deras psykosociala arbetsmiljö förbättras.

Men även om ovan nämnda frågor skulle förbättras och fungera väl så skulle ett antal problem dock kvarstå; såsom hur ansvariga arbetar med konflikter i studentgrupp – idag finns inga tydliga verktyg och stödfunktioner för detta.

Umeå studentkår ska:

- Verka för införandet av stödfunktioner vid konflikter.

Studieavgifter

Umeå studentkår anser att studieavgifter och finansieringsansvar på enskilda studenter riskerar en återgång till utestängningen av de resurssvaga från vissa utbildningar. Detta gäller alla studenter, även utomeuropeiska. Umeå studentkår är övertygade om att införandet av avgifter just för denna grupp bidrar till en minskad mångfald, där bara de mest bemedlade blir representerade.

Umeå studentkår ska:

- Motverka studieavgifter i svensk högre utbildning.

Breddad rekrytering

Det finns tydliga samband som visar på att människor som kommer från en icke-akademisk bakgrund i lägre grad väljer att söka sig till högre utbildning. De som gör det löper också en större risk för avhopp än studenterna från en akademisk bakgrund. Umeå studentkår är övertygad om att en breddad rekrytering och ett aktivt arbete för att stötta studenter som inte kommer från en akademisk bakgrund leder till högre kvalitet i utbildningen genom breddad representation och breddad kunskap. På sikt kan detta förbättra samhället i stort.

Umeå studentkår anser att:

- Breddad rekrytering är central för utvecklingen av högre utbildning.

Billigare mat för studenter

Många studenter idag har svårt att få ekonomin att gå ihop. Anledningarna till detta kan vara många. Studenter är inte en homogen grupp utan kommer från olika socioekonomiska bakgrunder och har därigenom olika ekonomiska förutsättningar med sig in i studierna. En av de stora utgiftsposterna är mat för studenter och Umeå studentkår anser att det ska bli billigare för studenter att äta på campus. Det finns flera olika vägar att gå i denna fråga. Exempelvis i Finland används en modell som bygger på en statlig subvention vilket gör att en måltid kostar 2,50 euro att köpa. Ett annat alternativ är att ställa hårdare krav avseende kostnadsaspekten på Akademiska hus vid upphandlingar med entreprenörer inom restaurangverksamhet på universitetsområdet.

Umeå studentkår ska:

- Verka för billiga matalternativ på campusområdena.

Rättssäker examination

Kursplaner

Ett universitet är en offentlig myndighet vilket innebär att beslut ska fattas på rättssäker grund. En viktig rättssäkerhetsfråga för studenter är att de redan innan kursstart vet genom vilka former deras prestationer kommer att bedömas. Då kursplan är en juridiskt bindande föreskrift, är det ej tillåtet för universitetet att avvika från de examinationsformer som framgår av kursplanen. Därför finns det ibland ett intresse att använda ospecifika formuleringar i kursplaner så att examinationsformerna lätt kan bytas ut utan att kursplanen måste revideras.

Ospecifika formuleringar i kursplan är dock inte tillåtet enligt högskoleförordningens bestämmelser enligt ett flertal tillsynsbeslut fattade av Högskoleverket och Universitetskanslersämbetet. Det är en mycket viktig studenträttighet att förutsättningarna för universitetets myndighetsutövning gentemot student är tydligt formulerat i bindande föreskrifter och skapar en förutsägbarhet om vad en student kan förvänta sig av en kurs vid Umeå universitet.

På samma sätt som förutsägbarhet av examinationsformerna är viktigt för grundutbildningsstudenter, är det också viktigt för doktorander. Tyvärr ställer högskoleförordningen inga krav på att det ska finnas kursplaner vid kurser på forskarutbildningsnivå, vilket riskerar sätta doktorander i en situation av rättslöshet. Umeå studentkår anser att det i ett första steg vid Umeå universitet ska finnas kursplaner inom forskarutbildningen, förutom i de fall där det finns särskilda skäl som talar emot. Något som skulle minska risken för doktorander att utsättas för godtycklig myndighetsutövning.

Umeå studentkår anser att:

- Kursplaner vid Umeå universitet tydligt ska ange formerna för bedömning av studenternas prestationer, för att säkerställa en rättssäker bedömning samt för att studenter ska veta vad de kan förvänta sig vid en viss kurs.
- Det ska införas en bestämmelse vid Umeå universitet som syftar till att kursplaner ska finnas vid samtliga kurser på forskarutbildningsnivå.

Anonym bedömning av hemtentamina och andra skriftliga examinationsuppgifter

Vid Umeå universitet gäller enligt beslut av rektor från 2008 att samtliga salskrivningar ska vara kodade och därigenom anonyma, utifrån förslag från studentkårerna vid Umeå universitet. Motiveringen till beslutet är enligt Umeå studentkårs mening fullt tillämpbar vid de skriftliga examinationsuppgifter där så är lämpligt:

”En viktig del av studenternas rättssäkerhet är hur examinationen sker. Det finns en oro bland studenter för att inte bli rättvist bedömda, för att lärares personliga uppfattning om studenten skall återspeglas i bedömningen. Det finns också en oro bland lärare över att anklagas för att inte bedöma studenter på ett sakligt och rättvist sätt.” – Rektors beslut 2008-01-08, Dnr 500-13-08

En del av Rektors beslut från 2008 innebar att ”Under året ska Planeringsenheten utreda vidare om även andra skriftliga examinationsuppgifter ska vara kodade och i förekommande fall hur detta rent praktiskt ska gå till” Någon sådan utredning enligt rektors beslut ägde aldrig rum.

Ett återkommande argument mot införandet av anonyma hemtentamina är att kodningen av salstentamina tar mycket administrativa resurser i anspråk. Att även införa kodning av hemtentamina skulle ytterligare öka den administrativa belastningen och ta resurser från grundutbildningen i anspråk.

Mot bakgrund av att den utav rektor beslutade utredning som aldrig ägde rum och föreställningen om att anonymiserade hemtentamina skulle vara en administrativ belastning, har Umeå studentkår tagit fram en modell för anonym inlämning och bedömning av skriftliga examinationsuppgifter via Cambro. Modellen innebär ingen extra administrativ belastning, troligtvis en besparing. I sammanhanget framstår det som anmärkningsvärt att inte hemtentamina och andra skriftliga examinationsuppgifter redan är anonymiserade, när salstentamina sedan länge är det. Salstentamina som till sin natur alltid är analoga, medan hemtentamina och skriftliga examinationsuppgifter alltid går att göra digitalt. Därigenom kan kodningen, avkodningen och andra administrativa uppgifter genomföras av en dator istället för administrativ personal.

Motsvarande metod för anonymisering finns även tillgänglig för lärandeplattformen Moodle och med största sannolikhet även andra lärandeplattformar som förekommer.

Umeå studentkår kan konstatera att införande av anonymiserade hemtentamina ligger i linje med den nationella trenden. Rektor vid Örebro universitet fattade beslut om att samtliga skriftliga examinationer, så som sals- och hemtentamina ska vara anonyma 2009-10-22. Rektor vid Karlstad universitet fattade motsvarande beslut 2012-01-18. Samtidigt som anonyma salstentamina förekommer vid ett stort antal lärosäten i Sverige, används även anonyma hemtentamina helt vid Juridiska institutionen vid Uppsala universitet och delvis vid Göteborgs universitet. Även vid Umeå universitet är anonyma hemtentamina inget ovanligt. Det förekommer eller har förekommit i olika omfattning vid Umeå centrum för genusstudier, Juridiska institutionen, institutionen för psykologi, institutionen för kostvetenskap och institutionen för klinisk medicin och folkhälsa.

Självklart ska inte alla examinationer vara anonyma. Till exempel alla typer av examinationer som innehåller muntliga inslag, ska inte vara anonyma av uppenbara skäl. Bara för att inte alla examinationsformer kan vara anonyma, betyder inte att de examinationer där så är lämpligt inte ska vara det. Det bör även vara möjligt att göra undantag från en regel vid Umeå universitet från att samtliga skriftliga examinationer ska ske anonymt. Skäl för undantag ska framgå av kursplan.

Policy
Nils Persson
Kårordförande
2016-03-01

UMEÅ STUDENTKÅR
~ Studentfackligt arbete sedan 1959 ~

Umeå studentkår anser att:

- En regel för att samtliga hemtentamina och andra skriftliga examinationsuppgifter ska bedömas anonymt ska införas i syfte att säkerställa en rättssäker bedömning för studenterna.
- Undantag från en sådan regel bör medges om det finns särskilda skäl. De bör då framgå av kursplan.

Digital salstentamen

Digitala salstentamen skulle också bidra till att rättssäkerheten för studenter. Det har genomförts försöksverksamhet med digitala salstentamen på både läkar- och juristprogrammet med goda resultat. Digital salstentamen skulle bidra till både en ökad rättssäkerhet för studenterna men även till att sänka lärarnas arbetsbelastning vid rättandet av tentamen och öka möjligheterna till en anonym och rättssäker bedömning.

Umeå studentkår anser att:

- Umeå universitet bör verka för att införa och tillämpa digital salstentamen som examinationsform.

Utbildningspraktiska frågor

Utbud på Universitetsbiblioteket

Kurslitteratur utgör en stor del av studenters utgifter. Då studiemedlet i dagsläget är för lågt behöver billigare alternativt kostnadsfria alternativ finnas. Här spelar Universitetsbiblioteket och dess möjlighet att erbjuda kurslitteratur till studenter en viktig roll. Här är det i första hand en fråga om kvantitet. All kurslitteratur ska finnas tillgänglig, men i hur många exemplar finns inte specificerat.

Umeå studentkår ser även positivt på digitaliserade alternativ och även om det finns en stor upphovsrättslig problematik kopplad till detta bör universitetet verka för digitala alternativ.

Umeå studentkår anser att:

- Kurslitteraturen på UB ska utökas med hjälp av en mer tillåtande budget.
- Även digitala alternativ till den tryckta litteraturen bör på sikt göras tillgängliga.

Sommarkurser

Utbudet av sommarkurser vid Umeå universitet är dåligt, efterfrågan bland studenter på många av dessa kurser är ännu sämre. Som koncept är Umeå studentkår för att studenter har möjlighet att avklara sina utbildningar snabbare, genom att läsa kvalitativa och relevanta kurser under sommaren. Detta har många fördelar för både den enskilda individen, men också för samhället i stort. Dock så medger inte Umeå universitets anslag för grundutbildning den satsning på sommarkurser som skulle krävas. Därför förordar Umeå studentkår att fokus, energi och resurser läggs på att stärka kvalitén på kurserna under höst- och vårtermin i första hand.

Policy
Nils Persson
Kårordförande
2016-03-01

UMEÅ STUDENTKÅR
~ Studentfackligt arbete sedan 1959 ~

Umeå studentkår anser att:

- Det på lång sikt bör inrättas fler relevanta och kvalitativa sommarkurser för att studenter som så önskar kan avsluta sina utbildningar snabbare.
- Det på kort sikt bör satsas på att säkerställa utbildningskvaliteten på de kurser som ges under ordinarie höst- och vårtermin.

Studiemiljöfrågor

Över tid har undervisningens upplägg utvecklats i en riktning där den lärarledda tiden minskar medan studenternas tid för självstudier ökar, mycket på grund av lärarnas ökade administrativa börda. Detta anser Umeå studentkår vara problematiskt då det allvarligt underminerar kvalitén på utbildningen men, givet en sådan utveckling måste Umeå universitets lokaler anpassas därefter. Heltidsstudenterna förväntas fortfarande ägna 40 timmar per vecka åt sina studier vilket kräver god tillgång till studieplatser och grupprum. I dag understiger den tillgången behovet, vilket är ett stort arbetsmiljöproblem för studenterna. Tillgången på studieplatser måste därför avsevärt förstärkas.

Undervisningslokalerna, inklusive grupprum och studieplatser är studenternas arbetsplats och förtjänar att behandlas därefter. De studieplatser som idag finns lever inte alltid upp till kravet om en god arbetsmiljö.

Umeå studentkår anser att:

- Tillgången på funktionella studieplatser och grupprum måste öka kraftigt.
- Standarden på de studieplatser som idag finns måste öka så att de lever upp till kraven om en god arbetsmiljö.

Lägg ner Akademiska Hus

Akademiska hus är ett statligt ägt bolag vars uppdrag är att förvalta fastigheter för universitet och högskolor. Eftersom statliga lärosäten drivs i myndighetsform har de inte rätt att äga och förvalta fastigheter och hyr därför istället sina lokaler av Akademiska Hus.

Lärosätets utgifter för hyra kan betraktas som delvis rimliga, då de används till att finansiera drift, underhåll, administration samt finansiering av fastigheterna. Utgifterna kan dock betraktas som delvis orimliga, då de även genererar vinst för Akademiska Hus, vilken tillfaller staten. Eftersom staten förvaltar både lärosätena (undantaget enskilda utbildningsanordnare) och Akademiska Hus, har vi idag ett system där medel cirkulerar.

Vidare ska Akademiska Hus, likt andra statliga bolag, drivas på marknadsmässiga villkor, vilket kan verka rimligt, men Akademiska Hus hyressättning är problematisk. Eftersom det i dom flesta fall handlar om en marknadssituation där det bara finns en hyresvärd; Akademiska Hus, och en hyresgäst; lärosätet, finns det inga förutsättningar för en effektiv prissättning.

Ett rimligare förhållande vore att lärosätena tilläts äga de fastigheter i vilka verksamheten bedrivs, samtidigt som Akademiska Hus AB avvecklas. En avveckling skulle kunna ske genom att statens aktier i Akademiska Hus AB tillfaller och fördelas mellan de statliga lärosätena. Därefter måste lärosätena själva bestämma vad som ska hända med Akademiska Hus. Här kan en tänka sig att de lärosäten som så önskar löser in sina aktier i Akademiska Hus i utbyte mot direkt ägande i de

fastigheter i vilka verksamheten bedrivs. Alternativt kan lärosäten gemensamt förvalta fastigheter med hänseende till vissa skalfördelar. Det viktiga är att inflytandet över fastigheterna överläts till lärosätena själva.

Förfarandet ovan är inte helt olikt det förslag som Autonomiutredningen presenterade i sitt betänkande, Självständiga lärosäten (SOU 2008:104), som regeringen valde att lämna helt utan åtgärd.

En reform av detta slag skulle innebära en resursförstärkning som kan användas i satsningar på kvalitet inom forskning, men framförallt inom grundutbildning alternativt ett ökat antal utbildningsplatser. Därutöver skulle en sådan reform innebära en avsevärd autonomiförstärkning.

Umeå studentkår anser att:

- Det ska genom lag bli tillåtet för statliga lärosäten att äga och förvalta fastigheter.
- Akademiska Hus bör avvecklas i dess nuvarande form medan ägandet av fastigheterna övergår till de enskilda lärosätena.
- Resurstillskottet som kommer av ovan nämnda reform ska kunna disponeras på ett sätt det enskilda lärosätet anser lämpligt.